

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Fjerde Afdeling)

25. september 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — den præjudicielle hasteprocedure — artikel 99 i Domstolens procesreglement — politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager — rammeafgørelse 2002/584/RIA — den europæiske arrestordre — artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1) — betingelser for fuldbyrdelse — national strafferet, der som betingelse for fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, foruden dobbelt strafbarhed, stiller krav om, at det strafbare forhold er strafbart med frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tolv måneder efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning«

I sag C-463/15 PPU,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Rechtbank Amsterdam (retten i Amsterdam, Nederlandene) ved afgørelse af 2. september 2015, indgået til Domstolen den samme dag, i sagen:

Openbaar Ministerie

mod

A.

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, L. Bay Larsen, og dommerne K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan (refererende dommer) og A. Prechal,

generaladvokat: P. Mengozzi

justitssekretær: A. Calot Escobar,

idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i henhold til artikel 99 i Domstolens procesreglement,

afsagt følgende

* Processprog: nederlandsk.

Kendelse

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT L 81, s. 24, herefter »rammeafgørelse 2002/84«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen i Nederlandene af en europæisk arrestordre udstedt af procureur des Konings bij de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (statsadvokaturen ved førsteinstansretten i Bruxelles, Belgien) mod A.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Femte til syvende og tiende betragtning til rammeafgørelse 2002/584 fastsætter følgende:
    - »(5) Den Europæiske Unions erklærede mål at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har skabt et ønske om at afskaffe udlevering mellem medlemsstaterne og indføre en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder. Endvidere vil indførelsen af en ny forenklet ordning for overgivelse af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgning gøre det muligt at mindske den kompleksitet og den risiko for forsinkelser, der er en følge af de nuværende udleveringsprocedurer. De traditionelle samarbejdsrelationer, som hidtil har bestået mellem medlemsstaterne, bør erstattes med en ordning med fri bevægelighed for afgørelser på det strafferetlige område, både afgørelser før domsafsigelsen og endelige afgørelser, i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
    - (6) Den europæiske arrestordre, som denne rammeafgørelse omhandler, er den første udmøntning på det strafferetlige område af princippet om gensidig anerkendelse, som Det Europæiske Råd har udråbt til en »hjørnesteen« i det retlige samarbejde.
    - (7) Da målet at erstatte det multilaterale udleveringssystem, der bygger på den europæiske udleveringskonvention af 13. december 1957, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, hvis de handler enkeltvis, og derfor bedre kan gennemføres på EU-plan, kan Rådet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 2 [EU] og artikel 5 [EF]. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. sidstnævnte artikel, er denne rammeafgørelse ikke mere vidtgående end, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
  - [...]
  - (10) Ordningen med den europæiske arrestordre er baseret på en høj grad af tillid mellem medlemsstaterne. Anvendelsen af den kan kun suspenderes i tilfælde af, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder de principper, der er fastlagt i artikel 6, stk. 1, [EU], hvilket skal fastslås af Rådet i henhold til samme traktats artikel 7, stk. 1, med de følger, der er fastsat i stk. 2 i samme artikel.«
- 4 Rammeafgørelsens artikel 1 bestemmer følgende:
    - »1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

3. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper som omhandlet i artikel 6 [EU].«

- 5 Den nævnte rammeafgørelses artikel 2, der har overskriften »Anvendelsesområde for den europæiske arrestordre«, har følgende ordlyd:

»1. En europæisk arrestordre kan udstedes for forhold, der efter den udstedende medlemsstats lovgivning kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tolv måneder eller, når der er idømt en straf eller pålagt en anden frihedsberøvende foranstaltning, for frihedsstraffe af en varighed på mindst fire måneder.

2. Følgende lovovertrædelser som defineret i den udstedende medlemsstats lovgivning medfører fuldbyrdelse på grundlag af en europæisk arrestordre på de betingelser, der er fastsat i denne rammeafgørelse, og uden kontrol af dobbelt strafbarhed, hvis de i den udstedende medlemsstat kan straffes med frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tre år:

[...]

4. For andre end de i stk. 2 nævnte lovovertrædelser kan overgivelse være betinget af, at de forhold, der ligger til grund for udstedelsen af en europæisk arrestordre, udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning, uanset gerningsindholdet eller den retlige beskrivelse af det.«

- 6 Den samme rammeafgørelses artikel 4, nr. 1), der har overskriften »Fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre«, bestemmer følgende:

»Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre:

- 1) hvis det forhold, der ligger til grund for en europæisk arrestordre, i et af de tilfælde, der er nævnt i artikel 2, stk. 4, ikke udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning; for så vidt angår skatter, afgifter, told og valutahandel kan fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre dog ikke afslås med den begrundelse, at den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning ikke foreskriver opkrævning af samme type skatter og afgifter eller ikke indeholder samme type regler om skatter, afgifter, told og valutahandel som den udstedende medlemsstats lovgivning

[...]«

Nederlandsk ret

- 7 Artikel 7, stk. 1, i Overleveringswet (lov om overgivelse) bestemmer følgende:

»1. Overgivelse kan kun tillades til brug for:

- a) en strafferetlig undersøgelse, indledt af den udstedende medlemsstats myndigheder, på grundlag af den formodning, at den person, der begæres udleveret, ifølge den udstedende judicielle myndighed har begået:

- 1° en lovovertrædelse kvalificeret som sådan i den udstedende medlemsstats lovgivning, som også er opført på listen vedlagt som bilag 1 til denne lov, der efter den udstedende medlemsstats lovgivning kan straffes med en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tre år, eller

2° et andet forhold, som er strafbart både i henhold til den udstedende medlemsstats lovgivning og i henhold til den nederlandske lovgivning, der kan straffes med en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tolv måneder.

b) fuldbyrdelsen af en frihedsstraf på fire måneder eller af længere varighed, i forhold til den eftersøgte på den udstedende medlemsstats område som pålægges for et forhold som omhandlet i nr. 1° og 2°.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 8 Den offentlige anklager ved Rechtbank Amsterdam har forelagt denne ret en anmodning om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt den 6. november 2014 af procureur des Konings bij de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel om anholdelse samt overgivelse af A, som på nuværende tidspunkt er frihedsberøvet i Nederlandene for at afsone en ubetinget frihedsstraf afsagt af de nederlandske domstole, med henblik på fuldbyrdelse af en anden frihedsstraf på fem år, som A. er blevet idømt i Belgien.
- 9 Denne europæiske arrestordre var nævnt i en dom afsagt den 7. oktober 2014 af 43. afdeling for straffesager ved Rechtbank van eerste aanleg van Brussel (retten i første instans i Bruxelles).
- 10 Beskrivelsen af de forhold, som A er dømt for, og som er beskrevet i den i hovedsagen omhandlede europæiske arrestordre, er kort sagt følgende. Den 2. marts 2013 i Bruxelles knuste A. et glas, satte sig overskrævs på sin ægtefælle og begyndte at kvæle hende med den ene hånd, mens han med den anden hånd slog hende med det knuste glas på hovedet, halsen og den venstre arm. Ved en lægeundersøgelse af ægtefællen blev der konstateret tre sår, der var forårsaget af en spids og skærende genstand. Forud herfor havde A. i perioden fra den 28. februar 2013 til den 2. marts 2013 gentagne gange slået sin ægtefælle.
- 11 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at de forhold, der efter belgisk ret bliver kvalificeret som »forsætlig tilføjelse af slag og sår på ægtefællen, således at denne bliver uarbejdsdygtig«, og »forsætlig tilføjelse af slag og sår på ægtefællen«, i henhold til nederlandsk ret i begge tilfælde kan straffes med en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tolv måneder. Derimod straffes det tredje forhold, som A. anklages for, dvs. det forhold at bære et forbudt våben, efter nederlandsk ret kun med en bøde af tredje kategori.
- 12 Den forelæggende ret er i tvivl om muligheden for at fuldbyrde den omhandlede europæiske arrestordre med hensyn til det tredje forhold i lyset af artikel 7, stk. 1, i lov om overgivelse, der ifølge denne ret kræver, at de forhold, som den person, der begæres udleveret, foreholdes, er strafbare i de to omhandlede medlemsstater, og at den maksimale frihedsstraf, der finder anvendelse på de nævnte forhold, også er mindst tolv måneder i de to pågældende medlemsstater. Det rejser imidlertid spørgsmålet om et afslag støttet på en sådan fortolkning er i overensstemmelse med artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i rammeafgørelse 2002/584.
- 13 Rechtbank Amsterdam har på den baggrund besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål

»Tillader artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i rammeafgørelse 2002/584[...], at den fuldbyrdende medlemsstat gennemfører disse bestemmelser i sin nationale ret således, at den stiller det krav, at forholdet skal være strafbart efter dens ret, og at der for forholdet efter dens ret gælder en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tolv måneder?«

Om hasteproceduren

- 14 Den forelæggende ret har anmodet om, at denne præjudicielle forelæggelse undergives den i artikel 107 i Domstolens procesreglement omhandlede hasteprocedure.
- 15 Denne ret har begrundet sin anmodning ved bl.a. at fremhæve, at frihedsberøvelsen af A., der afsøner straffen pålagt af de nederlandske domstole, opretholdes frem til den 1. januar 2016. Fra den 17. september 2015 kan fuldbyrdelsen af denne frihedsstraf dog afbrydes på den betingelse, at A. på samme tid udvises fra nederlandsk område.
- 16 Efter retsmødet, som fandt sted for den forelæggende ret den 24. juli 2015, bestemte retten, at A. skulle fængsles fra det tidspunkt, hvor hans frihedsberøvelse af andre grunde ophører. Under retsmødet den 18. august 2015 meddelte anklagemyndigheden, at den ville fuldbyrde denne ordre, såfremt der ikke var truffet en endelig afgørelse vedrørende den europæiske arrestordre på det tidspunkt, hvor fuldbyrdelsen af den frihedsstraf, som de nederlandske domstole havde afsagt, var afsluttet.
- 17 Ifølge den forelæggende ret, som har bemærket, at fristerne for afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, som er fastsat i artikel 17, stk. 3 og 4, i rammeafgørelse 2002/584, udløber den 21. september 2015, har Domstolens hurtige besvarelse af det præjudicielle spørgsmål en direkte og afgørende indvirkning på varigheden af A.'s strafferetlige frihedsberøvelse i Nederlandene. Endelig har A. selv anmodet om at blive overgivet til de belgiske myndigheder så hurtigt som muligt.
- 18 I denne henseende skal det for det første bemærkes, at den foreliggende præjudicielle forelæggelse vedrører fortolkningen af rammeafgørelse 2002/584, der henhører under de bestemmelser, som fremgår af tredje del, afsnit V, i EUF-traktaten vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Den kan således gøres til genstand for den præjudicielle hasteprocedure.
- 19 For det andet er A. for nærværende frihedsberøvet, men kan fra den 17. september 2015 opnå en afbrydelse af sin straf på betingelse af hans udvisning fra nederlandsk område. Denne udvisning konkretiseres – i overensstemmelse med A.'s ønsker – ved hans overgivelse til de belgiske myndigheder til fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre. Træffes der ikke afgørelse om fuldbyrdelsen af den nævnte arrestordre inden den 1. januar 2016, forbliver A. i princippet tilbageholdt, indtil denne afgørelse træffes.
- 20 På denne baggrund har Domstolens Fjerde Afdeling den 10. september 2015 efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at efterkomme den forelæggende rets anmodning om, at den præjudicielle forelæggelse undergives hasteproceduren.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 21 Det følger af artikel 99 i Domstolens procesreglement, at såfremt et præjudicielt spørgsmål er identisk med et spørgsmål, Domstolen allerede har afgjort, såfremt besvarelsen af et sådant spørgsmål klart kan udledes af retspraksis, eller såfremt besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål ikke giver anledning til nogen rimelig tvivl, kan Domstolen til enhver tid på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse.
- 22 Denne bestemmelse skal bringes i anvendelse i forbindelse med den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse.
- 23 Den forelæggende ret ønsker med sit spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at de er til hinder for, at overgivelsen på grundlag af en europæisk arrestordre i den fuldbyrdende medlemsstat ikke blot er

betinget af, at det forhold, for hvilken denne arrestordre er udstedt, udgør en lovovertrædelse efter denne medlemsstats lovgivning, men også er betinget af, at forholdet kan straffes med en frihedsstraf på en maksimal varighed af mindst tolv måneder.

- 24 I denne henseende skal det bemærkes, at i medfør af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 1), kan den fuldbyrdende judicielle myndighed afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, hvis det forhold, der ligger til grund for den europæiske arrestordre, i et af de tilfælde, der er nævnt i denne rammeafgørelses artikel 2, stk. 4, ikke udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning. Den nævnte artikel 2, stk. 4, præciserer, at denne mulighed vedrører andre lovovertrædelser end dem, der er nævnt i samme artikels stk. 2, uanset gerningsindholdet eller den retlige beskrivelse.
- 25 Den nævnte mulighed for at afslå fuldbyrdelse er derfor begrænset til det tilfælde, hvor en europæisk arrestordre vedrører et forhold, som ikke er opført på listen i artikel 2, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584, og ikke udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning.
- 26 Da det at bære et forbudt våben, som er et af de i hovedsagen omhandlede forhold, ifølge den forelæggende ret imidlertid udgør en overtrædelse af nederlandsk lovgivning, skal det konstateres, at afslaget på at fuldbyrde en europæisk arrestordre vedrørende dette forhold ikke er omfattet af den situation, der er udtrykkeligt nævnt i artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i rammeafgørelse 2002/584.
- 27 Desuden fastsætter hverken artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i rammeafgørelse 2002/584 eller nogen anden bestemmelse heri en mulighed for at modsætte sig fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre vedrørende et forhold, som, selv om det udgør en lovovertrædelse i den fuldbyrdende medlemsstat, i den stat ikke kan straffes med frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tolv måneder.
- 28 Denne konstatering støttes af den generelle opbygning af rammeafgørelse 2002/584 og af de mål, den forfølger.
- 29 Som det fremgår af de to første stykker i rammeafgørelsens artikel 2, fokuserer rammeafgørelsen – for så vidt angår de lovovertrædelser der kan være genstand for en europæisk arrestordre – nemlig på den strafferamme, som finder anvendelse i den medlemsstat, som udsteder arrestordren (jf. i denne retning dom *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, EU:C:2007:261, præmis 52). Dette skyldes den omstændighed, at strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, for hvilke der er udstedt en sådan arrestordre, gennemføres i overensstemmelse med denne medlemsstats regler.
- 30 I modsætning til den udleveringsprocedure, som rammeafgørelse 2002/584 har ophævet og erstattet med en overleveringsprocedure mellem judicielle myndigheder, tager rammeafgørelsen ikke længere hensyn til de straffe, der er gældende i den fuldbyrdende medlemsstat. Dette svarer til det overordnede mål, som rammeafgørelsen, således som omhandlet i femte betragtning hertil, forfølger, om at sikre en fri bevægelighed for afgørelser på det strafferetlige område i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
- 31 Det følger af det ovenfor anførte, at artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at de er til hinder for, at overgivelsen på grundlag af en europæisk arrestordre i den fuldbyrdende medlemsstat ikke blot er betinget af, at det forhold, for hvilket denne arrestordre er udstedt, udgør en lovovertrædelse efter denne medlemsstats lovgivning, men også er betinget af, at forholdet efter denne lovgivning kan straffes med en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst tolv måneder.

Sagens omkostninger

- 32 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 2, stk. 4, og artikel 4, nr. 1), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, skal fortolkes således, at de er til hinder for, at overgivelsen på grundlag af en europæisk arrestordre i den fuldbyrdende medlemsstat ikke blot er betinget af, at det forhold, for hvilket denne arrestordre er udstedt, udgør en lovovertrædelse efter denne medlemsstats lovgivning, men også er betinget af, at forholdet efter denne lovgivning kan straffes med en frihedsstraf på en maksimal varighed af mindst tolv måneder.

Underskrifter